

OD ISTOG PISCA:

UKLETA ZEMLJA

LOONEY TUNES

SVETA MAST

NAPUKLO OGLEDALO

MONGOLSKI BEDEKER

SRCE ZEMLJE

MEIN KAMPF

DUGOVEČNOST

GNUSOBA

ANĐEO ATENTATA

ANDRIĆEVA LESTVICA UŽASA

TUŠTA I TMA (sa Miljenkom Jergovićem)

DRUGI KRUG (sa Miljenkom Jergovićem)

Svetislav Basara

*Ilustracije
Dušan Petričić*

**PUŠAČI
CRVENOG
BANA**

SMEŠNA STRANA
PROPASTI SRBIJE

■ Laguna ■

Copyright © 2017, Svetislav Basara
Copyright © ovog izdanja 2017, LAGUNA

Ilustracije © Dušan Petričić

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

**PUŠAČI
CRVENOG
BANA**

Sadržaj

ČUVARI CRVENE BANOVINE	
(Tekstovi o političarenju i crvenbanisanju)	15
Diktatura nemoći	17
Kapa dole za Ratka	19
Nije dosta	21
Postupci, ustupci i uštipci	23
Peđa the moj	25
Poziv na dvoboj	27
Grogirani i šokirani	29
Ko to tamo pije	31
Džuče	33
Letnja sostojanija	35
Tri plate Bajatović Bate	37
Buva	42
Antidržavni udar	44
Baba Zorkina misao	46
Crvenbančenje	48
Irinej novi bogoslov	50
Alfa mužik	52

I posle knjaza knjaz	54
Diplomatija na hemoroidima	56
Dinkić i gazete	59
Čije su dveri.	61
Kromanjonsko proročanstvo	63
Četvorokraka	65
Konkurs za Apisa.	67
Babakuranizam	69
Low mukajet	71
Rozenkrojceri.	73
Kodžina parada.	75
Amnezija	77
Love hurts.	79
Love hurts 2 (Narodni ljudi)	81
Lovac na ljeljene	83
Tutumračenje.	85
Hoću, neću, moram	87
Kesa za veliku nuždu.	90
Zakoni dramaturgije	92
Gradonačalnik	94
Firma čovek.	96
Firma čovek 2.	98
Firma čovek 3.	100
Karasment.	102
Izborna hronika	104
Izborna hronika 2	106
Izborna hronika 3	108
Antipučista	110
Kultura laganja	112
Slovesnost guzice.	114
Monsinjur Marjan	116
Hodanje po vodi	118
Iznadsituacionisti	120
Mikrofonija kao sudbina	122

Đe smo mi tune.	124
Fantomski bol	126
Magarac pojeo Jeremića	128
Elitni sultani	130
Istraga istrage poturica	133
Istraga 2	135
Istraga 3	137
Istraga 4	139
Istraga 5	141
Nastavak istrage	143
Imovinske karte	145
Dve istorije	147
Vučiću, organizatoru	149
Pobeda dupeta	151
Scenario katastrofe	153

PUŠAČI CRVENOG BANA**(Tekstovi o nama, o njima, šta ko i kako ko kome...) . . . 155**

Balkanska kontrašpijunka	157
Brak iz nacionalnog interesa	160
Bučkalo	162
Doktori u panici	164
Đokarina	166
Nekrolog za Novicu	168
Aero-lazanski	170
Jesen u Budalistanu	172
Mirkova ulica	174
Dačić razdora	176
Dnevnik lopova	178
Budućnost ekstremizma	180
Grešna strana sveta	182
Dobrici od Blatislava	184

Dole Bosiljka	186
Black magic woman	188
Beograd, grad na vodi	190
Dve smrti	192
Gorčina stereotipa	194
Gorčina stereotipa 2	196
Bašta, pepeo.	198
Grudvanje.	200
Hajka na Darka.	202
Nenarodna biblioteka	204
Beata tabloidnost.	206
„Dani Radoša Ljušića“	208
Beogradska disharmonija	210
Crvena banovina	212
Crven Ban u supi.	214
Auto-svet	216
Državljeni protiv države.	218
Helikosrbija.	220
Samoubistvena država	222
Sumrak svetskog zla	224
Epistemološki simpozijum u Guči	226
Bože levih pravednika	228
Breaking news	230
Imaš laptop, vrati majku.	232
Ahamkara.	234
Ili Mile ili smrt	237
Ili smrt ili Mile	239
Bajonet protiv helikoptera.	241
Buletov marketing	243
Hazarski pesnik.	245
Moć paljevine.	247
Dejan Vuk, tumač vlažnih snova	249
Bucko	251

Crevna fauna253
Između dva rata255

FILOZOFIJA ROTOPALANKE**(Tekstovi o novinama i novinarčičima,****analizama i analitičarčičima)259**

Propast tri stuba261
Popodne jednog idola263
Leva, desna265
Objektivnost i nasilje.267
Lex Bacariana.269
Rodo(dupe)ljupci.271
Jogstvo i komesarstvo273
Kontraspisak275
Filozofija trećeg metka.277
Kur. moj. Spasić279
Euroharač281
Afera natalitet.283
Ljilji Marlen.285
Olivera Medić.287
Latinka.289
Ljiljina nedelja291
Letnja škola293
Letnja škola 2 (U borbi protiv ćirilice)295
Igre na nesreću297
Madam Poaro.299
Sine(kurčina) qua non.301
American woman303
Kultura samosažaljenja305
Ibreti meseca307
Jezikositnice.309
Kontrakonstantinović311

Recycle Bin Ćirjak	313
Beogradska palanka 2	315
Abu Ćirjak Bin Bulazn.	317
Čistota pluralizma	319
Apologija (Deda Kuranovo proročanstvo).	321
Ljulja.	323
Bulevar srpskih imbecila.	325
Ostavka Ljiljane S.	327
Politikine Politike Politika	331
Čuvari beslovesnosti 2.	333
Ilustrovani voz	335
Olja pojela Vuka	337
Kritični docent	339
Kur moj Ković	341
Kura moga student.	343
Kurana moja, Ković	345
Kur moj Zulu warrior	347

NOVA SRPSKA POLITIČKA (BES)MISAO

(Tekstovi o apsurdima i zabludama

srpske političke istorije i društva) 349

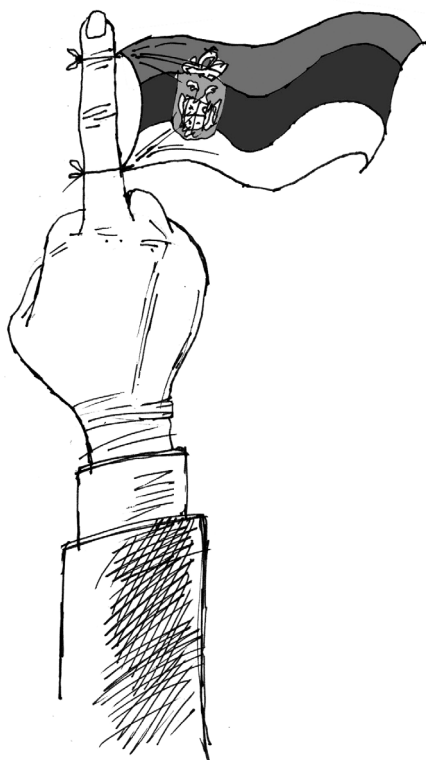
Diktaturom do demokratije.	351
Dobrovoljno vatrogasno društvo.	358
Kamenovanje države.	360
Carevo staro ruho	364
Apokalipsa u Srba	366
Deklareklakazaracija.	368
Guča, Guče, Gucci	370
Dom za vređanje	375
Kriza srpstva i identitetstva	377
Diogenovo bure	379
Deca involucije	382

Četir' stuba debela	384
Ekshumanizacija	386
Geopatetika	388
Geokurobecanje	390
Bosanski superanus	392
Bezbednosna procena	394
Nediplomatski kor	396
Kako bi glasao Tito.	398
Cepačina	400
Bih, ne bih.	402
Habanje	404
B produkcija	406
Društvo srpskog apsurdna	408
A-mok.	410
Braća po opanku	412
Draškanje	414
Nečastivi u Teslinom muzeju	416
Gospoda iz Međugorja.	418
Mesec genocida.	420
Etičko čišćenje	422
Nepomirljivost samosažaljenja	424
Filigranski (ne)sporazum	426
Beskarakterologija Jugoslovena.	428
Slovenske antiteze	430
De facto i de Đole	432
Nedelja pseudomitologije	434
Nedelja pseudomitologije 2	436
Arusi (Svitanje kursu)	438
Menjajmo prošlost	440
Menjajmo prošlost 2	442
Čitanje novina za početnike.	444
Autogenocid	446
Bombardovanje stoleća	448
Filozofija palanačkog bauka.	450

Izgubljeni u orijentaciji	453
Autolenjost	456
Lakoća pustog turskog.	458
Žuta patka, žuta guska.	460
Gordo usporavanje.	462
Dodikli proslava	464
Cena crvenbanisanja	466
Istorijski vakuum.	468
Trauma kao izbor	470
Traumatizovanost nekad i sad	472
Analna speleologija	474
NAPOMENA O TEKSTOVIMA.	477
O AUTORU	479

ČUVARI CRVENE BANOVINI

(Tekstovi o političarenju
i crvenbanisanju)

DIKTATURA NEMOĆI

U pravu je Branko Miljković – ubiše nas prejake reči. Sada se u opticaj na velika vrata vratila prejaka reč – diktatura. Nije joj to prvi put. Svojevremeno smo imali diktaturu proletarijata (i prošli kao bosci po trnju), a sada se sve glasnije govori o diktaturi Aleksandra Vučića i neizbežnoj „putinizaciji“ Srbije. Oko te stvari postignuto je uzorno nacionalno jedinstvo, maltene sabornost. Vučića za diktatorske namere optužuju – svako iz svog ugla, naravno – i zaumno desni DSS i (upitno) levi socijaldemokrati i liberali poput Demokratske stranke i (nešto manje upitno leve) LDP. Pa dobro, hajde da pogledamo da li u tom diktatorskom dimu ima vatre. Klizi li Srbija u diktaturu? Hoće li Vučić postati Putin?

Ne bih rekao. Ne bih, štaviše, rekao da se Srbiji događa ništa što joj se već bezbroj puta nije dogodilo. Vučić se jeste domogao kontrole nad većinom najvažnijih poluga moći, mnoge od tih poluga mu, fakat, institucionalno ne pripadaju, ali to nije ništa novo, to je pre tradicija, to jest – večno vraćanje istog. Politička (i svaka druga moć) u Srbiji se tradicionalno nalazi izvan institucija. Kada, recimo, srpski sud obznani nameru da Vojislava Koštunicu pozove na saslušanje u vezi sa pobunom Crvenih

beretki, takozvana nacionalna inteligencija napiše peticiju da to tako ne može i srpski sud momentalno savija repić i odustaje od namere. Formalno, Koštunica je predsednik (glasne, ali odavno beznačajne) opozicione partije, „nacionalna inteligencija“ je grupa privatnih osoba, rekao bi čovek da su u institucionalnom smislu niko i ništa (što u suštini i jesu) ali, opet, institucija je ustuknula pred njihovom političkom (samo)voljom.

Pa kad je već tako, otkuda zaprepašćenost nad činjenicom da su samovolji sklone i ličnosti koje imaju određeni legitimitet stečen na izborima? Nije li Slobodan Milošević kao predsednik poživše SRJ sa maltene protokolarnim ustavnim ovlašćenjima žario i palio kako je hteo po Srbiji, Bosni i Crnoj Gori? Nije li Boris Tadić, u svojstvu predsednika Srbije, sa takođe ograničenim, možda i ograničenijim ovlašćenjima, raspolagao političkim uticajem, ako ne većim, a ono ravnim Vučićevom. Nije li, konačno, u opozicionim danima i Vučić – u društvu sa Tomom Nikolićem – Tadića optuživao za diktatorske ambicije? Iz rečenog proizilazi da problem nije u moći ove ili one ličnosti, nego u suštinskoj nemoći političkog sistema i institucija i u večnoj nedovršenosti države, koja je po pravilu onoliko slaba koliko su moćni pojedinci (makar imali i izborni legitimitet) koji uzurpiraju moć institucija. To je u nekadašnjem jednopartijskom sistemu donekle funkcionisalo – ako ni zbog čega, a ono što nije bilo alternative – ali u koliko-toliko demokratskom poretku politička samovolja se nalazi u velikom problemu. Preeksponiranost svemoćnog političara pre ili kasnije izazove zasićenost, pa na izborima bude zamenjen nekim drugim. Koji udarnički ponavlja prethodnikove greške. Vučić bi učinio veliku uslugu i Srbiji i sebi ako bi umesto na jačanju lične, poradio na snažniju institucionalne moći. Ko zna? Čuda se ponekad događaju.

KAPA DOLE ZA RATKA

Ponekad se i ovde dogodi čudo. Ratko Marković, pravnik ovdašnji koji se devedesetih godina proslavio žabljačkim ustavopisanijima, lex specialisima i svakakvim drugim silovanjima, natezanjima i rastezanjima zakona, dao neopozivu ostavku na mesto predsednika Instituta društvenih nauka, na koje je nedavno postavljen. Javnost se, s pravom, beše poprilično uznemirila na vest da je Ratko izvučen iz naftalina. Mnogi su to „poslenici pera“ videli kao „povratak Miloševićevih vremena“. E, da su živi i zdravi poslenici, ta su se vremena odavno vratila ili – najtačnije – nikada nisu ni prestajala. Biće o tome reči kasnije, nakon što odamo priznanje Ratku Markoviću.

Jer isti taj Ratko Marković, na koga se osulo drvlje i kame-nje, čuvši na TV da je njegovo postavljanje na mesto predsednika UO bilo politička odluka i da ga nisu izabrali zbog naučnog autoriteta, momentalno daje ostavku. Bio on Miloševićev ustavopisac, ne bio, svejedno – takav gest zaslužuje svako poštovanje. Najpre zbog toga što je ostavka kao čin u nas krajnje retka pojava. Pa čak i kada neki đuvegija, jednom u dvadeset godina, da ostavku, razložno se sumnja da mu je ostavka zapravo data. Dobrovoljnost pod pritiskom – to je jedan od najrazrađenijih mehanizama srpske politike. Da stvar bude interesantnija,

među pravnicima vlada mišljenje da je Ratko Marković – kada nije vojnik partije – izvanredan pravnik. Kao takav bi, dakle, mogao da predsedava UO-om, a on – neće. Čin dostojan svake pohvale. Kapa dole za Ratka.

A sad, što se tiče neprolaznosti „Miloševićevih vremena“, to je druga priča. Ta vremena ovde nikada ne prolaze i ta neprolaznost i jeste jedan od ključnih razloga naših posrtanja, brljotina i neuspeha. Slobodan Milošević jeste do savršenstva doveo logiku „Miloševićevih vremena“ – basnoslovnu političku improvizaciju i pljačku sopstvenog i okolnih naroda – ali on je samo, uz pomoć mnogih današnjih „demokrata“, izvukao iz hibernacije večnu srpsku političku doktrinu velikih praznih priča pomoću kojih se narod sluđuje i psihotizuje do stepena u kome nije u stanju da uvidi da pseudoelite, uprkos tome što su im usta puna naroda i Srbije, rade isključivo za sebe. Koli-ko juče pisah o jednoj manifestaciji politike „Srbija na prvom mestu“. Sluđenom narodu se to već sto pedeset godina čini kao sasvim ispravan stav. Tokom svih tih sto i pedeset godina strpljivo staje u red za zejtin i brašno koje mu dele rodoljubive dobričine kojima je „Srbija na prvom mestu.“ Ko da se u redu za zejtin i brašno zapita: ne bi li bilo bolje da su političarima na prvom mestu građani Srbije. U idealizovanim fikcionalnim Srbijama po prirodi stvari niko ne živi. Tamo se ne moraju popravljati putevi niti se zidati bolnice. Tamo je sve u redu, jedini je problem što ne postoje nigde osim u budnim sanjarenjima apsolutno neromantičnih nacionalnih romantičara. Evo šta vam garantujem: ova, realna, jedna jedina postojeća Srbija neće se izgraditi niti izvući iz negativne spirale propadanja dok se ne poruše iluzorne „Srbije“ vašarskih mađioničara, guslara i psihopata. Javnost koja je kao oparena skočila na pomen postavljanja Ratka Markovića na mesto predsednika nekakvog UO-a bolje bi učinila da isto tako jedinstveno poskoči i da mnogim ovdašnjim carevima i carevićima saopšti da su goli, da su najobičniji lažovi i korisnici sveopšte propasti.

NIJE DOSTA

Zgrožen kritikama – po meni blagim i odmerenim – na račun Dobrice Ćosića, izrečenim u intervjuu koji je *NIN*-u dao Mirko Kovač – reditelj slava, preslava i panađura Demokratske stranke Aleksandar Mandić reagovao je pismom čitalaca. I gromoglasno povikao – dosta!

Kao i uvek kada Mandić podigne glas, mnogi su se strunili od straha. I meni je, priznajem, bio zort. Ali nekako sam se pribrao. Pa sad pišem sitnu knjigu.

Mandić, saznajemo iz pisma čitalaca, ne može „više da gleda“ čitavu jednu galeriju ličnosti koje „nagrđuju“ Dobricu Ćosića. Žali se da komesara više niko ne brani i ne hvali. To, glagolji Mandić, „nije moralno-politički podobno“. A i strašno je. Nehumano! „Ćutke“, drobелja reditelj, „posmatramo javno vešanje nasred Terazija.“

Kad smo već kod metaforičnog vešanja, nije zgoreg podsetiti Mandića da su partijski drugovi i lični prijatelji humaniste iz Velike Drenove svoje neistomišljenike postavljali pred vrlo nemetaforičan streljački stroj, a one srećnije slali na dugogodišnje robije.

Kao pripadnika visokog rukovodstva bivše komunističke vrhuške, ja privatno, ali razložno, Ćosića smatram

saodgovornim za počinjene zločine. Tim pre što se nikada nije pokajao, nego je krivicu po običaju prebacio na „istorijske okolnosti“ i „subjektivne greške“. S druge strane, nije mi jasno kako se reditelj nije zapitao: zbog čega „nagrđivači“ nikada nisu nagrdivali Andrića, Selimovića, Crnjanskog ili Pekića.

Evo zašto: zato što niko od pomenutih pisaca nije cinkario Udbi druge pisce, a što – kako je u *Danasu* dokumentovano pokazao Sava Dautović – Mandićev velikan jeste činio. I verovatno još uvek čini.

Nije to sve. Inače logoreični i skribomaniji skloni Ćosić, koga boljševički teoretičari „porede sa Tolstojem“, zagonetno čuti o svojim ratnim i poratnim godinama. Morbidna serija *Piščevih zapisa* (šio mi ga Đura), ako me sećanje ne vara, počinje negde pedesetih godina prošlog veka, dakle, u vreme kada su donekle prestala komunistička nepočinstva, otimačine imovine, noćni nestanci ljudi i preki sudovi. Zašto reditelj Mandić, očigledni istinoljubac, ne predloži Ćosiću da se priseti tih vremena – „vreme zmija“ svi pamtimo – i da ih opiše svojim „tolstojevskim“ stilom? Imao bi gedža šta da kaže na tu temu. A kađenja i opravdanja tipa: „Ima li nekog ko mu se (Ćosiću) obratio za pomoć, a da mu nije pomogao. Neka se javi, molim“, Aleksandar Mandić može slobodno da okači na Crven Ban. Gde im je i mesto. Na kraju, reditelj nas „moli da se ne brukamo“. Brine se „šta će o nama misliti oni koji nemaju Ćosića, a nas ne vole“. Sluti da će se na njegovu, Mandićevu, glavu „sručiti lavina“... Valjda osvete „nagrđivača“. A ja ga razuveravam: neće, Mandiću, neće, sitna si ti riba, pljučkavica.

POSTUPCI, USTUPCI I UŠTIPCI

Iznenadno puče tikva. Kao grom iz vedra neba odjeknula je vest da je Mirko Cvetković (koga mnogi još mešaju sa Mirkom Marjanovićem, a neki čak i sa onim predratnim Dragišom) pokrenuo postupak za smenu Mlađana „Večnog“ Dinkića. Štura vest saopštava da je premijer „obavestio“ Gospodara da vlada ne mere da funkcioniše sa nelojalnim potpredsednikom. Kao i ogromna većina vesti u ovoj zemlji (a možda i sve), i ova je garant poluistinista. Pre bih rekao da je obaveštavanje išlo u obrnutom smeru. Hoću da kažem: kladio bih se da je Gospodar obavestio Cvetkovića da treba da pokrene postupak Mlađanovog smenjivanja. Neka me vreme ili dobro obavešteni demantuju ako grešim. Idemo dalje.

Svi znamo da je premijer čova dijaloga i tolerancije. Na njegov se raboš malo šta rđavog može upisati. Ma koliko ova vlada bila neuspešna i traljava, teško se može naći iko ko ne navidi Cvetkovića. Dosledan sebi, Cvetković je izjavio da postupak smenjivanja „nije uperen protiv G17+“, da će vlada opstati i da će se, bajagi, do Dinkićevog razrešenja njih dvojica i dalje viđati „na vladi“. U šta ja čisto sumnjam. Eto, imali su dosta vremena da se zbliže, a Mirko izgleda nije upoznao Mlađana.

Trebalo je da zna da Dinkić ne voli pokretanje postupaka za svoju smenu.

U stvari, trebalo je da to Gospodar zna jer je imao određena iskustva sa Dinkićem. Ali u zemlji Srbiji zaborav briše sve. A ako ponešto i ne izbriše, tome voda uđe u uši. Da je situacija, počem, bila obrnuta, tj. da je Dinkić pokrenuo postupak za smenjivanje Cvetkovića, ovaj bi pokupio stvari iz fioke i otišao kući. Ovako – od tog posla nema ništa. Sad, gospodo i cenjeni publikume, sledi opšti belaj iz koga će na kraju ispasti još veća konfuzija. Čitajte i gledajte. Ako budete imali nerava.

Pukotina u do juče monolitnoj koaliciji izazvala je očekivanu lavinu oduševljenja u državotvornom DSS-u. Evo, držite me za reč, za par dana će i Čitluk-sahibija živnuti, samo da ga probude i da mu saopšte šta se događa. A Mlađan, Mlađan će promptno krenuti u akciju. Neće uskoro tabloidi stizati da na konopce svojih stubaca povešaju tone prljavog veša. Gospodar se verovatno uljuljkao u udobnost agencijskih izveštaja saglasno kojima Dinkić, njegova sedamnaestorica i njegovi regionisti nisu u stanju da pređu cenzus. Ali kada je Mlađana bolelo dupe za cenzus? I šta je to uopšte cenzus? Ovde je još uvek na snazi volutarizam. A u tome Dinkiću takmaca nema ni u vlasti ni u opoziciji. A ni šire. Da ne dužim: eto nama skorih parlamentarnih izbora. A budući da mi Srbi možemo i ono što ne možemo, ta će vlada, opet vam tvrd stojim, biti gora od ove. Inače nikakve. Koju ćemo, i za to vam tvrd stojim, uskoro od blata praviti.

PEĐA THE MOJ

Ne napisah li ja pre neki dan da je Srbina nemoguće prejebati? Uzalud behu svi moji pokušaji i sve nade moje – ne može, pa ne možeeee! Aksiom je to, bato! Jedna od ključnih odlika „našeg identiteta“.

Pogledam danas šta piše ono veselo društvo mojih komentatora, kad ne lezi vraže: provalio me mangaš potpisan imenom marke bubnjeva *Ludvig*. Skrozirao me načisto, dibidus me raskrinkao. I sad uopšte ne znam kud ću i šta ću od sramote. Elem, Ludvig drži da ja pišem o svemu i svačemu, ali to – tako se da naslutiti iz njegovog ekspozea – činim sračunato. Ponešto i prećutim.

Valjda iz računice. Kukala mi majka, neću se ovajđiti pored ovakvih pronicljivaca.

Pišem, dakle, i o ovom i o onome... „pa ipak“ – otkriva Ludvig – nijedne reči o izboru novog ministra kulture, informisanja i informacionog društva Predraga Markovića, jednog od priučenih i nedoškolovanih „eksperata“ iz stranke URS, koji mu je dugo bio prijatelj i izdavač. Da li je to, basarijanski rečeno, „Basarin anusni metod“?

Tu se vispreni komentator zaustavlja, ali je valjda svakome jasno da sam Peđu poštedeo kritike da bih ga izvaćario za

neku lovu. Vidi se da je Ludvig dobro obavešten: otkriva da sam svojevremeno objavljivao kod Markovića, što je tačno, i da „smo bili prijatelji“, što je delimično tačno. Uprkos, naime, određenim (para)političkim nesuglasticama, Peđa i ja smo, bogu hvala, još uvek prijatelji. Tek sam sad sumnjiv. Obrao sam zelen bostan.

Ali kad sam već uhvaćen na delu, daj sad da smislim neku masnu laž zbog čega nisam prokomentarisao Markovićevu promidžbu u ministra kulture. Na prvom i glavnom mestu: savršeno me boli dupe ko je ministar kulture u vladi Srbije, a mislim da za to i vladu boli dupe. Nadalje: savršeno me boli dupe za to ko je premijer, ministar pravde, finansija, bilo čega. Jesam li ja to prešao u tabor anarhista? Sačuvaj bože. Nema tu čak ništa lično. Nego – svejedno je, cenjeni publikume. Vlada Srbije (kako to gordo zvuči) po mom je skromnom mišljenju najobičnije pozorište senki, azil za alave i ambiciozne aparatčike koji nemaju baš nikakvu stvarnu moć. Osim da spiskaju po par miliona na kafu i ćevapčiče. Inače, sve se (uglavnom loše i pogrešne) odluke donose na drugim mestima, po koje-kakvim čardacima, musafirhanama, divanhanama, klubovima i marketinškim agencijama. Tu se, bato, dele pare i još koješta. S druge strane, ne vidim zašto bi unutar postojećeg besporetka izbor P. Markovića za ministra kulture uopšte bio nešto loše. Tačno je da Marković nije završio fakultet, ali je u poređenju sa, recimo, Vu Kjer Emom, etalon političke odmerenosti i lucidnosti. Ama neće, dame i gospodo, novi ministar imati baš mnogo manevarskog prostora. Moraće da radi ono što su radili i njegovi prethodnici: da ono malo crkavice podeli režimskim dupeliscima.

Ako neki bakrenjak preostane, nemam ništa protiv da mi stari drug šibne neku kintu post netom. Čisto da bude kako bubanj kaže.

POZIV NA DVOBOJ

Batalio Toma štrajk, ali se štrajkačka furtutma ne smiruje. Samo se sa političkog prešlo na teološki teren. Esenesluk je, naime, zdravo nezadovoljan bajagi neblagonaklonim odnosom patrijarha i Sinoda prema Tominoj žrtvi. Kivni su i na Bujoševića, ali šta da se radi: lepo sam ga upozoravao da će mu se „politika“ dobar dan čaršijo na sve četir' strane pre ili kasnije obiti o glavu.

Nego da se mi vratimo na teologiju i – preciznije – na problem mučeništva. Tu stvari stoje poprilično jasno. Ako ti se, recimo, dogodi da te vladari ovoga sveta, bez tvoje volje, bace u kavez sa lavovima, a ti to hrabro pretrpiš – momentalno postaneš mučenik. Ako li pak u hudoj želji da postaneš mučenik sam skočiš u kavez, e, bato, onda si samoubica i počinitelj smrtnog greha. Samozvani mučenici obavezno prenebregavaju smisao hrišćanskog učenja, to jest da treba tvoriti Božiju, a ne svoju volju. Tako je postupao i Božiji sin. Pa bismo tim pre to morali činiti i mi, obični smrtnici.

Pažljivo sam pratio „crkvenu“ dimenziju Tominog mučeništva i vrlo mi je bilo drago što je patrijarh otvoreno pokazao da Nikolićev čin shvata kao samovoljni skok u kavez, i to skok kome cilj nije nekakvo mučeništvo već prekoredni dolazak na

vlast. Narodnjaci su u oholosti otišli tako daleko da su očekivali da patrijarh Irinej dođe u bolnicu na kraju grada, Nikoliću na noge, i da svojim autoritetom izbriše jednu veliku brljotinu. Što, opet, njegovoj svetosti nije padalo na pamet. I tako, posle svega, Tomčilo se dovukao do Saborne crkve, čemu se ne može ništa prigovoriti. Crkva mora da bude otvorena za sve.

Ja sam, takođe, postio, i to svih sedam nedelja, pa kad se omrsih i popih malo vina, odadoh se neobaveznim prazničnim razmišljanjima tipa: kako li bih ja, počem, postupio da sam se blagovremeno zakaluđerio i da sam žrebom dospeo na tron svetog Save. I dođoh do zaključka da bih i kao kaluđer bio ekstremista. Ja bih, cenjeni publikume, Tomi Nikoliću, onako očinski, odrapio jedno dve-tri godine epitimije (koja uključuje i stvarni post) zbog sprdačine sa postom i svetom tajnom pričešća. I za manje se prestupe strože odrapljivalo u bolja vremena. I da vidiš – i ljudi bili nekako bolji, solidniji. Bilo bi to dobro i za Tomčila. Svašta bi za trajanja epitimije mogao saznati.

Ali ti bi ga dušekorisni uvidi odalečili od stvari koja mu je žestoko prirasla za srce – od idola vlasti. Objektivnosti radi, valja spomenuti da je isti taj idol jako prirastao i za srce Tomi-nog arhidušmanina Tadića Borisa, pa gospodi pretendentima predlažem solomonsko rešenje. Neka, brate, izađu na megdan sa topuzinama, pa ko ostane na nogama, neka zasedne na Andrićevom vencu. Ni to baš nije neko uzorno demokratsko rešenje. Ali bar nije svetogrdno i patetično.

GROGIRANI I ŠOKIRANI

Saleću me ovih dana razni svati sa pitanjem zašto šutiram grogiranog boksera (misle na Tadića); šta mi je te seirim nad očiglednim rasulom Demokratske stranke.

Oni neprejeviviji i podozriviji sumnjaju da hoću da se dodvorim novim vlastima, što samo potvrđuje moju davnašnju slutnju da se u zemlji Srbiji sve vrti (zavisno od ukusa) oko čanka pasulja i šerpe slavskih sarmi. Manite se vi, što bi rekao novi džumhurbaškan, velikih srpskih reči, uzvišenih srpskih ideja, plamenog srpskog patriotizma i sličnih trica i kučina.

Prazne su to priče, cenjeni publikume.

Ako se ijedna stranka u Srbiji, makar izdaleka, makar za trenutak, približila idealu moderne, efikasne i ideološki profilisane partije, bila je to Demokratska stranka, a pogledajte na šta sada liči? Već je prošlo četiri meseca otkako nova vlast žari i pali, nekontrolisano smenjuje i još nekontrolisanije postavlja nekontrolisane ličnosti na ključna mesta u državi, počev od praviteljstava matičnih biblioteka, zaključno sa džumhurbaškanskim konakom, a Demokratska stranka se još nijednom nije oglasila.

Ako ne računamo Tadićev apel da se smeni novi kulturni Karađorđe, Kolarević, koga su šaljivčine već prozvale Poslastičarević.

Izgubiti gotovo apsolutnu vlast popriličan je šok čak i u državama demokratskijim od naše, ali ako šok potraje nekoliko meseci i preti da će potrajati još nekoliko, iz toga se, dame i gospodo, može izvući samo ovaj zaključak: da je apsolutna vlast apsolutno iskvarila Demokratsku stranku u kojoj je – mnogo pre sunovrata – jedini faktor kohezije bio lični interes i pristup kasama, kasicama i silikonskim prasicama, ako razumete šta hoću da kažem.

Nikakva uteha nisu realni i već vidljivi izgledi da će se takozvana nova vlast – koja takođe lagano postaje apsolutna – zbog prirode njenog ljudskog materijala još apsolutnije iskvariti i da će Srbiju dovesti na samo civilizacijsko dno, kome se ionako ogromnom brzinom približavamo.

Daleko sam, dakle, od bilo kakvog seirenja i šutiranja grogiranog boksera, bolje reći – košarkaša. Ali ako su, dok behu na vlasti, Tadić i njegova ekipa bajagi vapili za kritikom, a na kritike nisu davali ni pet para, možda ne bi bilo loše da se na kritike osvrnu sada, kada im nad glavom visi ista ona sudbina koju su oni svojevremeno spakovali radikalima.

Čeda Jovanović je (iskreno, pretpostavljam) Tadiću nudio da se stavi na čelo pokreta „Preokret“ i da, onako džumle, povede Srbiju na put sveobuhvatnog preporoda.

To se, iz ovog ili onog razloga, nije dogodilo. I zato nam se dogodilo ovo, što je još mnogo bolje nego ono što se iza brda valja.

KO TO TAMO PIJE

Pa neka mi samo kažu da je preterao onaj (ona?) koji je svojevremeno Skupštinu Srbije nazvao/la drumskom krčmom. Obratite pažnju, namćori/ke, kako sam rodno ravnopravan. Elem, što bi rekao Josif Visarionovič, v čjom djelo? Bila, dakle, skupština, a na skupštini, ka' i vazda, čuda i pokore. Radi se punom parom. Atmosfera uzavrela. Pretresaju se pitanja od istorijskog značaja. Poslanik državotvornog DSS-a, na primer, u jednom je trenutku optužio premijera Dačića da mnogo pije.

Ajde, što pije, naglasio je deesesovac, nego žestoko piće zaliva red bulom, što u deesesovskom mrtvogovoru, pretpostavljam, znači da je Dačić „ekspONENT zapadnih sila“ i da je samo pitanje dana kada će „prodati“ Kosovo.

Čekaj, more. Ako me pamćenje ne vara, na nekoj sam novinskoj fotografiji video Dačića sa tompusom u ruci. To, u simboličkom smislu, uopšte nije beznačajno. Pa zar jedan od najuspešnijih političara u britanskoj istoriji ser Vinston Čerčil nije pio kao smuk i zar nije pušio tompuse? Sve ga to, međutim, nije sprečilo da uradi mnoge dobre stvari za državu u kojoj je premijerisao. Ali i neke loše stvari za nas, Južne Slovene.

On nam je, istorija naučava, natovarilo komuniste za vrat, a posledično i Dačića koji – nemojte imati zablude – nije izašao

iz Miloševićevog nego iz Brozovog šinjela. Kao i Milošević, uostalom. Neko je tada ser Vinstonu spočitnuo da to baš i nije korektno spram Vindzorima bratske Yu-monarhije, a Čerčil je kolebljivcu odgovorio kao iz topa: Pa šta? Nameravate li vi da živite u Jugoslaviji?

Šta to hoću da kažem? To što Dačić voli da cugne (i da popuši) uopšte ne mora da znači da nije u stanju da uradi neke dobre stvari za Srbiju. Evo, na primer, da zaštiti njen ustavni poredak. Prvu lekciju je savladao. U Skupštini je podviknuo da nijedna organizacija, osim države Srbije, nema prava da određuje koja se manifestacija može, a koja ne može održati u prestonici. Sada sa reči mora preći na dela. Ako je državnik, a ne samo populist, Dačić bi morao da stane na čelo Parade. Nema šta da izgubi. Niko neće posumnjati da je takav jedan mačo men, daleko bilo, peder.

Tim pre što Dačić dobro zna da nasilni protivnici Parade uopšte nisu neki naročiti homofobi i branitelji porodice, već su militantno krilo određenih političkih grupacija, među kojima ima i parlamentarnih stranaka.

Prelomi li Ivica pametno, time će ubiti nekoliko povelikih političkih muva: dobiće nekoliko poena na Zapadu, skinuće hipoteku sa svoje stranke i – najvažnije – pokazaće snagu i odlučnost ove posustale i siromašne države.